

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN vzw

samen dementie draagbaar maken

DESIGN & PRINT: WWW.TWINDESIGNVBA.BE

Driemaandelijks tijdschrift van de Alzheimer Liga Vlaanderen vzw

Lid van de Ligue Nationale Alzheimer Liga asbl/vzw/VoG - Registratienummer: P00 2048

Onder de Hoge Bescherming van Hare Majesteit de Koningin

WERELDDAG DEMENTIE 2015

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN vzw

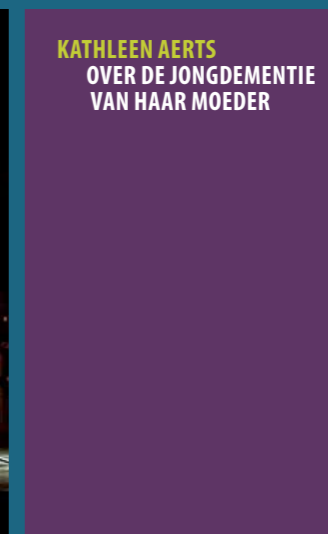
samen dementie draagbaar maken

Rubensstraat 104/4, 2300 Turnhout
T 014 43 50 60, F 014 43 76 54
secretariaat@alzheimerliga.be
www.alzheimerliga.be
www.jongdementie.info
BE87 3101 0355 8094

0800 15 225
GRATIS LUISTER- & INFOLIJN

Terugzendadres: Rubensstraat 104/4, 2300 Turnhout • Verantwoordelijke uitgever François De Vleeschouwer – Platanenlaan 9 – 2200 Herentals

INHOUD

Cover	1
Inhoud	2
Colofon	2
Voorwoord	3
Onze Liga in de kijker	4
Ontvangen giften	9
Een kijkje bij Familiegroepen Dementie Tienen, Aalter, Deinze, Leuven en Berchem.....	10
Alzheimer Liga Vlaanderen in samenwerking met	13
Focus op dementie	18
Publicaties	20
Regionale werking	22
<i>Alzheimer Liga Vlaanderen provincie Antwerpen:</i>	22
<i>Alzheimer Liga Vlaanderen provincie Limburg:</i>	23
<i>Alzheimer Liga Vlaanderen provincie Oost-Vlaanderen:</i>	24
<i>Alzheimer Liga Vlaanderen provincie Vlaams-Brabant:</i>	25
<i>Alzheimer Liga Vlaanderen provincie West-Vlaanderen:</i>	26
Steun ons: doe een gift!	27

COLOFON

De Alzheimer Liga Vlaanderen vzw is een vereniging van families en hulpverleners geconfronteerd met de ziekte van Alzheimer en aanverwante aandoeningen, en is lid van de Ligue Nationale Alzheimer Liga asbl/vzw/VoG.

SECRETARIAAT

Rubensstraat 104/4
2300 TURNHOUT
Tel.: 014 43 50 60
en 0800 15 225
secretariaat@alzheimerliga.be

LIDMAATSCHAP

Gewoon lid € 10

Rekeningnummer: 310-1035580-94, IBAN BE87 3101 0355 8094. De Alzheimer Liga Vlaanderen is door het Ministerie van Financiën erkend om belastingvrijstelling te verlenen voor giften. Schenkingen van in totaal minstens 40 euro per jaar (storting lidgeld niet inbegrepen) geven een belastingvermindering van 45%. De Alzheimer Liga Vlaanderen is ook erkend om legaten te aanvaarden. De Alzheimer Liga Vlaanderen is ook aanvaard als lid van de VEF (Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving) en aangesloten bij donorinfo.be.

“Alzheimer”: driemaandelijks tijdschrift van de Alzheimer Liga Vlaanderen vzw.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: François De Vleeschouwer – Platanenlaan 9 – 2200 Herentals

TEVA

Lundbeck

ONDERSCRIJFT DE CODE ETHISCHE FONDSEN WERVEN
Ef

Pfizer janssen

VOORWOORD

Lieve lezer,

Na een lange, mooie zomer zijn we weer in de herfst beland. De jaargetijden komen en gaan, met de sneltrein van de tijd die nooit stilstaat. Terwijl de tijd ons meeneemt in ons eigen leven, blikken we terug op het verleden en turen tegelijkertijd nieuwsgierig naar de toekomst. Tussen beide staat de dag van vandaag met zijn kansen en mogelijkheden. De leerschool van gisteren biedt ons ervaringen en kennis om vandaag na te denken over de wijze waarop we de dagen in de toekomst gaan inkleuren.

Met de nodige dosis geluk kunnen we ons kleuren pallet zelf samenstellen. Als het ons niet altijd lukt zoals we in onze stoutste dromen verlangen, blijft er de verbeelding en de creativiteit om andere manieren uit te proberen of een andere weg in te slaan. We weten immers dat de boer niet recht kan ploegen als hij niet gebukt gaat. Soms, als de oogst mislukt, moet er zelfs opnieuw gezaaid worden. Zo gaat dat in het leven. Niet iedereen echter blijft levenslang meester op de eigen akker. Stilaan wordt dan de nood aan nabijheid, hulp en zorgzaamheid van medemensen groter. Zo kan ook dementie de mens broos en kwetsbaar maken in het persoonlijk functioneren, in de relatievorming tussen partners en met familieleden, alsmede in de bredere context van het professionele, culturele en recreatieve samenleven.

De persoon met dementie wordt op vele fronten bedreigd en beschikt in de tijd steeds minder over de verdedigingsmiddelen die broodnodig zijn om zelfstandig te beslissen en te handelen. Hij moet dan bijgestaan worden bij het inkleuren van een steeds wazigere toekomst.

Onze Alzheimer Liga Vlaanderen wil haar bijdrage leveren om al wie betrokken is bij moeilijkheden, noden en vragen inzake dementie, te helpen in de zoektocht naar aangewezen en haalbare oplossingen. Zij doet dit reeds dertig jaar en neemt zich voor dit in de toekomst naar beste vermogen te blijven doen.

Dankzij de inzet en de volharding van onze vrijwilligers, professionele medewerkers en bestuurders, en in collegiale samenwerking met externe partners en overheden geloven we in een betekenisvolle toekomst zoals de stichters van de Ligue Alzheimer Liga deze in 1985 formuleerden bij de start, en zoals dit vastgelegd werd in de formele stichtingsstatuten van 31/12/1987. Sedert 1995 geeft de Alzheimer Liga Vlaanderen (oorspronkelijk Vlaamse Alzheimer Liga) hieraan vorm in haar autonoom werkingsprogramma.

De vele prachtige initiatieven waarover u verder in dit tijdschrift kunt lezen, stemmen hoopvol en bewijzen dat we in Vlaanderen steeds verder evolueren naar een inclusieve benadering van en aandacht voor personen met dementie en hun mantelzorgers.

“Samen dementie draagbaar maken” wordt steeds meer een concreet voelbare realiteit.

Het draagvlak voor samen genomen verantwoordelijkheid wordt steeds groter. Deze vaststelling stemt ons dankbaar. “Weten, willen en doen” gaan steeds intenser hand in hand.

Laat ons samen de toekomst blijven inkleuren met zachte, hoopvolle tinten!

Genegen groeten

François De Vleeschouwer
Voorzitter Alzheimer
Liga Vlaanderen

Hilde Lamers
Directeur Alzheimer
Liga Vlaanderen

ONZE LIGA IN DE KIJKER

WERELDDAG DEMENTIE 2015

Naar jaarlijkse traditie werd het derde weekend van september wereldwijd aandacht gevraagd voor de levenskwaliteit van miljoenen medemensen met dementie en voor hun mantelzorgers. Met de toename van de wereldbevolking, het fenomeen van de vergrijzing en de verzilvering van de bevolkingsgroepen en via de steeds sterkere profilering van het probleem jongdementie, wordt de uitgebreidheid van het fenomeen dementie steeds duidelijker.

Voor Alzheimer Liga Vlaanderen kreeg zaterdag 19 september 2015 een dubbele betekenis. Naast de aandacht die gevraagd werd voor de integrale dementieproblematiek, vierden we het 30-jarig jubileum van Ligue Alzheimer Liga.

Over de stichtingsperiode schrijft medestichtster Marie-Thérèse Bergmans-Delcon (in 2010) het volgende relaas:

"25 jaar geleden wilden wij een droom waarmaken: de Alzheimer ziekte bespreekbaar maken. Eind jaren 70 begin 80 werd ik geconfronteerd met de dementie van mijn moeder. Ik ging op zoek naar informatie en hulp ... tevergeefs.

In de Verenigde Staten bestond er al interesse voor de Alzheimer ziekte dankzij Mister Stone en Prinses Yasmine (dochter van Rita Hayworth), beide familieleden van patiënten. In 1984 kwam daar de vereniging 'Alzheimer Disease International' tot stand.

In 1985 organiseerde Professor Baro in Leuven een Congres over deze aandoening. Toen hebben enkele familieleden, samen met de Professoren Baro en Dom, en andere professionelen (waaronder Jef Pelgrim, eerste directeur woonzorgcentrum De Bijster in Essen), een steentje geworpen in de troebele waters van het de-

mentiesyndroom: zij wilden het taboe doorbreken en de maatschappij attent maken op de noden van patiënt en familie, op de tekortkomingen op sociaal en medisch vlak en op het recht van goede verzorging en respectvolle betaalbare opvang voor de medemens met dementie.

Zo is de Nationale Alzheimer Liga geboren te Leuven in 1985 ... In 1995 werd de Nationale Alzheimer Liga gesplitst in drie afdelingen: een nationale koepel, een Vlaamse en een Franstalige afdeling ..." (einde citaat)

Bovenstaande getuigenis bewijst dat dromen werkelijkheid kunnen worden, en dat ideeën via volgehouden wilskracht en doorzettingsvermogen kunnen leiden naar sterke en doelgerichte verwezenlijkingen:

- Anno eind 2015, 39 Familiegroepen (Jong-)Dementie in Vlaanderen, waar lotgenotencontact tot stand kan komen.
- Driemaandelijks tijdschrift 'Alzheimer'
- Informatiedoorstroming langs alle mogelijke wegen.
- Literatuur, publicaties, films, DVD's, licentiaats- en doctoraatsthesisen.
- Oprichting van de expertisecentra dementie
- Opleiding van dementie-referentiepersonen
- Specifieke aandacht voor personen met jongdementie
- Gratis nationale Alzheimer info - & luisterlijn
- Jaarlijkse Werelddag Dementie
- Veelzijdig fundamenteel en psycho-sociaal-educatief wetenschappelijk onderzoek.
- Aangepaste zorg thuis, in dagopvang- en residentiële zorgcentra.
- ...

Zulk een jubileum kan niet ongemerkt voorbijgaan! In de prachtige KBC-locatie aan de Havenlaan te Brussel werd feest gevierd. De aanwezigen werden vergast op een interview met Professor Baro en Drs. Kasper Bormans, een dementiepanel met Prof. Dr. Chantal Van Audenhove (onze meter), Prof. Dr. Christine Van Broekhoven, Dhr. Guy Lorent, Dhr. Jan Van Heukelom en Dhr. Louis Pacquet.

De stichters en oud-voorzitters werden gehuldigd als vertegenwoordigers van de honderden vrijwilligers die de voorbije 30 jaren onverdroten hebben gewerkt aan de doelstellingen van de organisatie.

Na de gezellige ontmoetingslunch werd een cultureel, gevarieerd ontspanningsprogramma aangeboden. Voor elk wat wils.

De dag werd afgesloten met een bemoedigend dankwoord van Vlaams Minister Jo Vandeuren die op begeistere wijze opriep tot blijvende samenwerking tussen alle actoren in de zorgwereld van personen met dementie.

Een fiere en gelukkige directeur Hilde Lamers sprak dank uit voor eenieders bijdrage aan deze geslaagde manifestatie.

Verslag: François De Vleeschouwer

ALZHEIMER CAFÉ DAY

De Ligue Nationale Alzheimer Liga lanceerde op 21 september naar aanleiding van Wereld Alzheimer Dag een uniek initiatief: memorepair.be. Memorepair is een online digitaliseringsdienst waarmee je je herinneringen kan herstellen en mensen kan steunen die zich niets meer herinneren.

Het initiatief werd voorgesteld tijdens de Alzheimer Café Day in Brussel, dat naar jaarlijkse gewoonte plaatsvindt om personen met dementie en hun families een hart onder de riem te steken. Bernard Gabriëls was aanwezig vanuit onze Vlaamse afdeling met een infostand.

Alle info om uw materiaal te laten digitaliseren en/of de Liga te steunen, kan u vinden op www.memorepair.be. De campagne-film is terug te vinden op de Memorepair YouTube via <https://www.youtube.com/watch?v=HieXjOBdn40&feature=youtu.be> en Facebook via <https://www.facebook.com/memorepair>.

MEMOREPAIR
Een initiatief van de Nationale Alzheimer Liga.

MEMOREPAIR.BE
ONLINE DIGITALISERINGSDIENST

BIBLIOTHEEK PROJECT

Op initiatief van de provincie Antwerpen werden onze boomerangkaartjes van de 0800-lijn, 'vrijwilligers gezocht' en de Familiegroepen (Jong)Dementie bezorgd aan een 50-tal openbare bibliotheken in de provincie Antwerpen. In de weken rond de Werelddag Dementie besteedden de participerende bibs extra aandacht aan dementie.

Onze vrijwilligers deden een extra inspanning door contactmomenten te organiseren in de bibs van Aartselaar, Balen, Borsbeek, Deurne, Ekeren, Grobendonk, Heist-op-den-Berg, Hoboken, Meerhout, Merksem, Rumst, Wilrijk en Wommelgem. We willen Julien De Leeuw, Willy Detré, Lieve Pelgrims, Rob Philipsen, Raymonda Poeck, Ilse Van Dessel, Marianne Van den Broeck en Ria Van den Broeck bedanken voor hun inzet.

EXPO 60+

Alzheimer Liga Vlaanderen vzw was drie dagen present op de grote EXPO60+ beurs in Mechelen. Al 18 jaar is deze zorgbeurs een begrip bij Belgische zorginstellingen en -organisaties. De beurs staat bekend als een belangrijke ontmoetingsplaats voor zorgprofessionals en -toeleveranciers.

We kregen de kans om voor de eerste keer gratis deel te nemen bij de verenigingenmarkt. Professionele woonzorgactoren en studenten kwamen langs onze infostand om nieuwe brochures en boomerangkaartjes op te halen.

We konden tevens enkele interessante contacten leggen met potentiële partners. We deden zo ons best om onze Liga meer bekendheid te geven. Met dank aan de bestuursleden François en Mathieu en de vrijwilligers Viviane, Jacqueline en Jean-Pierre voor hun medewerking.

INTERVISIE 0800-LIJN + VORMING SOCIALE KAART

"Vrijdag 2 oktober werden we om 09.30 uur verwacht in het Officenter te Turnhout voor een vorming over de sociale kaart. In een tijdspanne van 2,5 uur werd onze kennis over het uitgebreide informatie- en hulpverleningsaanbod rond dementie aangescherpt. Met voldoende tijd voor vragen en persoonlijke aanvullingen van de aanwezigen gaf Laura Weyns, de educatieve stafmedewerker van de Liga, op een deskundige en enthousiaste manier deze vorming. Met deze update van informatie ben ik, en zeker ook de andere deelnemers, beter gewapend bij hulpvragen van mantelzorgers. Bedankt voor dit initiatief!"

Verslag: deelnemer aan de vorming

"Op de intervisie van de vrijwilligers van de 0800-lijn bespraken we de meest gestelde vragen tijdens de oproepen. Mantelzorgers en familieleden bellen vooral met de nood om te ventileren en voor concrete omgangstips. We trachten altijd goed te luisteren naar hun verhaal en door te vragen naar oplossingen die zij zelf al hebben geprobeerd of waar zij zelf aan denken. We verwelkomden Lut Heyndrickx, voorzitter van de Familiegroep dementie regio Sint-Niklaas, in onze groep als nieuwe 'vlinder' voor de 0800-lijn."

DEMENTIE, EEN ONMENSELIJKE BELEDIGING. IS DAT ZO?

Wat zie je? Een vrouw van middelbare leeftijd, die niet meer kan volgen in de tijd van haar bestaan. Haar ogen staren met onzekerheid in de verte. Ze knoeit met haar eten, ze is weer iets kwijt. Ze vult haar dagen met 'nutteloze' dingen, ze houdt zich bezig met kijken en veegen. Ze wordt geleefd door anderen.

Zie je dat? Denk je dat?

Doe je ogen meer open. Er zit veel meer achter dan wat je ziet. Ze zweeft bij momenten van onbewustzijn op een gelukkige wolk. Ze keert terug naar een vorm van puur en kinderlijk geluk wanneer het verstand niets meer is dan een gevoel. Bij de terugkeer naar een helder moment, komt het besef van afhankelijkheid.

Dat is veel meer dan het oppervlakkige geknoei dat je ziet. Een vat boordevol gevoel, moeilijk om te uiten. Aan het gevoel dat je krijgt van haar, bij het verdienen van haar vertrouwen, merk je dat ze meer voelt dan iedereen denkt. Ze is niet dood, nog lang niet. Ze is niet wat de maatschappij van haar denkt. Ook zij verdient een waardig leven waarin ze belangrijk is. Ook zij heeft haar eigen wil en gevoel. Laat haar leven zoals zij dat wil en omgaan met mensen zoals alleen zij dat kan.

Bron: Website "Vergeet dementie, onthou mens" www.onthoumens.be

Viviane Doossche is nu 62 jaar. Ze heeft de ziekte van Alzheimer. Ze wordt thuis verzorgd door haar man Etienne Sierens, haar zoon Zeger Sierens en haar schoonmoeder (93 jaar). Voor Viviane werkt medicatie niet meer. Alleen een goede omgeving werkt nog. Haar leven en gevoelens worden bepaald door die omgeving, haar enige houvast. Als ze op een po-

sitieve manier benaderd wordt, zal zij daar een positief gevoel aan overhouden. Psychisch welzijn is minstens even belangrijk als fysisch welzijn.

Viviane is snel tevreden, een glimlach, een arm om haar heen, een tik op haar achterwerk of een 'high five' zijn voor haar voldoende om een positief gevoel te krijgen. Haar gevoelens werken nog perfect. Dat gedeelte van de hersenen, dat de gevoelens reguleert, ligt heel diep en is heel goed beschermd. Viviane 'helpt' mee met veel activiteiten. Daarnaast wandelt ze, fietst ze op de hometrainer, luistert en danst ze op muziek. Iedereen helpt hieraan mee, ook de verpleegster en de familiaal helpster. De mantelzorgster is de schakel die de hele ketting samenhoudt. Het is niet nodig dat Viviane zich nutteloos voelt, ze neemt geen minderwaardige positie in. Ze hanteert het wapen van de liefde. 'Liefde' is geven. Wel, liefde heeft ze in overvloed, ze is er mild mee naar anderen toe. Liefde is een sleutelwoord. Met liefde bedoelen we liefde in de heel brede betekenis van het woord. Het heeft veel te maken met vriendschap, geborgenheid, begrip, respect, geven, het beste wensen voor de ander, ruimte geven aan de ander om zichzelf te kunnen zijn.

Wat doe je met mijn gevoelens?

Wat doe jij dan met mijn gevoelens van liefde? Ik blijf van jullie houden. Wat doe jij dan met mijn angsten? Soms zal ik angst hebben. Blijf een beetje aandacht hebben voor mij, je zult mijn angsten bemerken. Ik zal ze niet meer uiten met mijn verstand, ik zal ze gevoelsmatig tonen. Wat doe jij dan met mijn verdriet? Ook al besef ik niet altijd wat er met mij aan de hand is, toch zal het gebeuren dat ik verdriet heb. Verdriet voor alles en nog wat. Wil je dan een beetje bij me blijven om me te troosten? Wat doe je dan met me als ik blij ben. Als je me een beetje kent, zal je het wel merken. Mag ik dan mijn blijdschap met jou delen? En mag ik al deze gevoelens ervaren in een persoonlijke omgeving waar ik me goed voel, waar ik geliefd ben, waar ik mezelf kan zijn en waar ik fouten mag maken?

Het enige wat ik wil, is gelukkig zijn. Wil jij mij dan gelukkig maken?

Naar: Etienne en Zeger Sierens

ONTVANGEN GIFTEN

De Alzheimer Liga Vlaanderen wenst langs deze weg de families en vrienden van Maurits en Magda Claes, Ferdinand Geys, Jan Sempels en Gerda Steegmans te condoleren met het verlies van hun bemind familielid. Zij kozen er spontaan voor om, naar aanleiding van deze gebeurtenis, de Liga financieel te steunen. Wij danken de familie en iedereen van harte voor dit mooie gebaar.

FINANCIËEL RUGGENSTEUNTJE

Heel wat sympathisanten en organisaties vergeten de Alzheimer Liga Vlaanderen niet. Wij danken de familie Barbe-Storme, mevrouw Buelens, mevrouw Van den Eynde, de familie Vidts-Moons, mevrouw Wauters en de heer Willems voor de mooie giften die zij schonken aan de Liga.

Stichting Antoine Faes en Lions Club Turnhout dachten ook dit jaar weer met een warm hart aan onze Liga en SVV Maaseik deed ook een duit in het zakje. Hartelijk dank voor jullie gulle giften!

Wij wensen ook graag langs deze weg Annemie van Elderen te feliciteren. Ter gelegenheid van haar 70e verjaardag verzocht Annemie van Elderen haar familie en vrienden een donatie te geven aan onze Liga in de plaats van een cadeautje te schenken. Hartelijk dank voor dit warme gebaar!

Ook Theo en Odette Alen-Nys schonken het geld dat ze gekregen hadden voor het feest van hun 70e verjaardag integraal aan onze Liga. Van harte proficiat en een welgemeende dank u wel!

MUSIC FOR LIFE

Music For Life is er dit jaar van 18 tot en met 24 december 2015, opnieuw in De Schorre in Boom. De week voor Kerstmis wordt zo weer de Warmste Week van het jaar! De vorige jaren mochten wij op diverse leuke acties rekenen die voor onze Liga een stevig duwtje in de rug betekenden. Hopelijk worden er ook dit jaar weer mooie dingen op touw gezet.

Ben jij ook warm gemaakt om een actie te organiseren, kijk dan op <http://music-forlife.stubru.be/>

TESTAMENT.BE

OOK ALS JE ER NIET MEER BENT, KAN JE NOG MEER BETEKENEN DAN JE DENKT.

Neem een goed doel op in je testament en vergroot de erfenis van wie je dierbaar is.

PARKEERBON

Op maandag 21 september, Wereld Alzheimer Dag, bood de stad Ninove in samenwerking met het parkeerbedrijf OPC (Optimal Parking Control) vergeetachtige chauffeurs een nobel alternatief aan: het parkeerbedrijf 'vergat' een retributie uit te schrijven, maar in ruil werd aan de chauffeurs vriendelijk gevraagd om het bedrag van de retributie over te maken aan de Alzheimer Liga Vlaanderen.

De chauffeurs waren uiteraard niet verplicht om te doneren, maar we rekenden op de goodwill van de Ninovenaars en haar bezoekers. In plaats van één van de beruchte rode tickets onder de ruitwischer te schuiven, plaatsten de werknemers van OPC een blauwe vooraf ingevulde overschrijving ten voordele van de Alzheimer Liga Vlaanderen met de boodschap "Vergeet deze parkeerbon. Vergeet niet te doneren."

Een ludieke actie, opgezet door communicatiebureau DDB, die een aardige som voor onze Liga opbracht en die tevens ook voor de nodige pers aandacht zorgde.

EEN KIJKJE BIJ FAMILIEGROEPEN (JONG)DEMENTIE

REGIO'S TIENEN, AALTER, DEINZE, LEUVEN EN BERCHEM

NIEUWE FAMILIEGROEP DEMENTIE REGIO TIENEN!

Donderdag 24 september 2015 ging de eerste Familiegroep Dementie regio Tienen van start. Veronique Reynaerts en haar collega van OCMW Tienen, Elly Vandersteen, trekken de kar met ondersteuning van Frans Theys, directeur ouderenzorg van de Broeders Alexianen in Tienen.

Wij wensen hen veel succes toe!

AFSCHIED VOORZITTER IN AALTER

De Familiegroep Dementie regio Aalter nam op 14 april 2015 officieel afscheid van hun voorzitter Chris Van Hulle.

Chris startte samen met zijn vrouw in het woonzorgcentrum Veilige Have als vrijwilliger op de beveiligde afdeling. Door een familielid die verbleef op deze afdeling beleefde hij het ziektebeeld dementie van heel dichtbij. Omdat hij veel op bezoek kwam, begon hij geleidelijk aan te helpen tijdens activiteiten om daarna te fungeren als vrijwilliger waar wij altijd een beroep op konden doen. Tijdens die periode had hij dan ook veel informele contacten en ontmoetingen met familieleden van andere bewoners van deze afdeling. Telkens weer waren de gesprekken tussen de families onderling deugdzaam, verrijkend, gaven ze een gevoel van niet-alleen-te-staan. Doordat hij vaak op de afdeling was, begon hij een aanspreekpunt te zijn voor familieleden. Zijn interesse in de problematiek met betrekking tot dementie steeg. Hij kwam steeds op voor personen met dementie en hielp mee aan een positieve beeldvorming. Het was dan ook niet te verwonderen dat hij gevraagd werd om mee 'trekker' te zijn van de Familiegroep Dementie 'De babbelaar'. Op deze manier werd hij de voorzitter

van dit initiatief. Deze taak heeft hij altijd met veel enthousiasme uitgevoerd. Tijdens al deze jaren heeft hij veel helpen verwezenlijken. Denken we maar aan de aansluiting van de Familiegroep Dementie bij Alzheimer Liga Vlaanderen in 2002, de actie 'Aalter dementievriendelijke gemeente' en de Werelddag Dementie in Aalter in 2013.

Chris, bedankt voor al die jaren van trouwe inzet voor bewoners, hun familie en woonzorgcentrum Veilige Have. Wij zijn heel blij met alles wat je voor de Familiegroep Dementie hebt gedaan. Je volgde alles van dementie op de voet en wij konden steeds op je rekenen. Daarom dit kleine bericht. Hartelijk bedankt!

Wij hebben het erg gewaardeerd en wij hopen elkaar nog af en toe te mogen ontmoeten in de toekomst.

De Familiegroep Dementie regio Aalter.

Verslag naar Jessica Van der Plaetsen

NIEUWS UIT DEINZE

"Op de regendag van 27 augustus 2015 gingen we op bezoek naar het verrassende schoenmuseum Shoes or no Shoes in Kruishoutem. Dit museum is in feite wereldberoemd maar weinig gekend in eigen midden! Het gezelschap van zeventien personen (lotgenoten en kernleden van de Alzheimer Liga Vlaanderen) reageerde

verbaasd en tegelijkertijd enthousiast over de tentoongestelde schoenen van exemplaren uit de hele wereld, de kunstwerken hieromtrent en de verzameling van schoenen van bekende personen al dan niet bewerkt, beschilderd, enzovoort. Na de bezichtiging konden we nog gezellig napraten met een drankje in de bibliotheek van het enorme gebouw. Andermaal werden de vriendschapsbanden aangehaald tussen de oude en nieuwe mantelzorgers van het gezelschap. Alweer een aangename en ontspannende namiddag met onze Familiegroep Dementie."

Verslag naar François Van de Weyer

EEN KIJKJE BIJ FAMILIEGROEPEN (JONG)DEMENTIE

REGIO'S TIENEN, AALTER, DEINZE, LEUVEN EN BERCHEM

JONGDEMENTIE LEUVEN

"Op zaterdag 27 juni was het supermooi weer. De groep 'Jonge mensen met dementie' van memo Leuven genoot van een gezellig samenzijn in Averbode.

Eerst een bezoekje aan het klompenmuseum en een wandeling op klompen langs het klompenpad. Het ijsje in de 'likdreef' was groot maar ook heel lekker. Nadien genoten we met nog enkele mensen van een lekkere avondhap.

Tot een volgende keer."

Verslag: Jacqueline Alaerts

BERCHEM

Sinds 23 oktober 2015 is een nieuwe Familiegroep Dementie van Alzheimer Liga Vlaanderen in regio Berchem opgericht. Als opstart voor deze familiegroep werd op 23 oktober een infonamiddag georganiseerd in het woonzorgcentrum De Veldekens in Berchem.

Alle actoren van het werkveld alsook familie en mantelzorgers waren uitgenodigd. Mensen van Alzheimer Liga Vlaanderen, Regionaal Expertisecentrum Dementie Orion alsook de referentiepersoon dementie van woonzorgcentrum De Veldekens gaven informatie over hun werking. De samenkomst voor de eerste Familiegroep Dementie regio Berchem ging door op dinsdag 24 november 2015.

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN IN SAMENWERKING MET ...

EEN DROOM IN VERVULLING: REGIONALE STEUN VOOR PATIËNTENVERENIGINGEN EN ZELFHULPGROEPEN. ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN IN GESPREK MET VLAAMS PATIËNTENPLATFORM EN TREFPUNT ZELFHULP

Op de Algemene Vergadering van het Vlaams Patiëntenplatform vzw van 14 maart 2015 kondigde minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid Maggie De Block aan dat zij patiëntenverenigingen en zelfhulpgroepen regionaal wil ondersteunen. Dat is dus ook goed nieuws voor onze patiëntenvereniging Alzheimer Liga Vlaanderen en haar Familiegroepen (Jong)Dementie. Het Vlaams Patiëntenplatform (VPP) en Trefpunt Zelfhulp kozen ervoor om regionale antennes op te richten. Vervolgens werd op 2 juli 2015 in het Federale Parlement de wet goedgekeurd die een subsidie aan het Vlaams Patiëntenplatform en het Trefpunt Zelfhulp toekent voor de oprichting van alvast één antenne in een Vlaamse provincie en voor een werking in Brussel. Hier voorafgaand ontvingen de leden van het VPP en het Trefpunt informatie over de werking en opstart van de antennes. Dit gebeurde tijdens een infomoment op 11 juni. Naast informatieverlening werd er naar de verwachtingen van de aanwezige patiëntenverenigingen en zelfhulpgroepen geluisterd. De Alzheimer Liga Vlaanderen was door directeur Hilde Lamers vertegenwoordigd.

Wat betekenen de regionale antennes voor patiëntenverenigingen en zelfhulpgroepen?

Ilse Weeghmans (VPP) en Peter Gielen (Trefpunt Zelfhulp) laten wij hierover aan het woord.

Peter Gielen van Trefpunt Zelfhulp en Ilse Weeghmans, directeur van het VPP

Peter: "Minister De Block vraagt ons om vier doelstellingen te bereiken met de antennes. Allereerst willen we de dagelijkse werking van patiëntenverenigingen en zelfhulpgroepen versterken. Op die manier moeten vrijwilligers minder tijd besteden aan praktische besloomingen en kunnen ze meer met de leden van hun vereniging werken. Zo zal elke antenne bijvoorbeeld een vergaderlokaal, koffiemachine en kopieerapparaat ter beschikking stellen van de verenigingen en zal er praktische hulp zijn voor administratieve taken en verplichtingen.

Een tweede doelstelling is om verenigingen te helpen bij het uitwerken van een kwaliteitsvolle werking. Concreet zullen we de ondersteuning die Trefpunt nu al biedt regionaal meer op maat en dichter bij de verenigingen uitbouwen in de antennes."

Ilse: "De antennes zullen het ook mogelijk maken om deel te nemen aan lokaal overleg op vlak van gezondheid. We zullen verenigingen begeleiden en ondersteunen om te kunnen deelnemen aan overleg in ziekenhuizen en de eerstelijnszorg. Ten slotte zullen de antennes een brugfunctie vervullen tussen patiëntenverenigingen en de overheid om de stem van de patiënt in het beleid te verzekeren. De antennes zullen het voor ons mogelijk maken om dicht bij onze verenigingen te staan en hun noden en knelpunten nog beter te vertalen in beleidssuggesties."

Peter: "Om de vier doelstellingen te realiseren, voorzien we per regionale antenne een team van drie medewerkers: twee medewerkers die werken aan ondersteuning en één medewerker die met participatie bezig zal zijn."

De minister voorziet nu middelen voor ondersteuning van zelfhulpgroepen, patiëntenverenigingen en voor vertegenwoordiging. Hoe zullen deze middelen besteed worden?

Ilse: "Onze Franstalige tegenhanger la LUSS en onze Duitstalige tegenhanger Patienten Rat und Treff zullen dit samen bekijken voor de provincie Luik."

Peter: "De ondersteuning van patiëntenverenigingen zal in de taal van de vereniging gebeuren door het VPP en Trefpunt Zelfhulp. Veel verenigingen ervaren de nood om ook in Brussel meer samen te werken met ziekenhuizen. Wat betreft Nederlandstalige ziekenhuizen bekijken VPP en Trefpunt Zelfhulp hoe we de eerste stappen kunnen zetten om het concept 'zelfhulpvriendelijk ziekenhuis' te realiseren in de praktijk."

Ilse: "Ten slotte zullen het VPP en Trefpunt een Vlaamse antenne oprichten in de provincie Limburg. De Raad van Bestuur liet zich voor deze beslissing leiden door een aantal criteria, zoals de spreiding van de antennes, de nabijheid of afstand ten opzichte van het VPP in Heverlee, het aantal verenigingen in de provincie, de kans op slagen in een eerste fase, de aanwezigheid van een gunstig klimaat om te participeren in ziekenhuizen, de cultuur of mogelijkheden om te participeren in eerstelijnsnetwerken en de nood aan ondersteuning van de

verenigingen. Uiteindelijk koos de Raad van Bestuur van het VPP voor de provincie Limburg omwille van de bereikbaarheid van alle verenigde ziekenhuizen die zich in één stem achter patiëntenparticipatie scharen. Bovendien moeten we na een jaar resultaten van het antenneproject voorleggen aan de federale overheid met het oog op verdere uitbreiding in de toekomst. Dit speelde zeker mee in de keuze voor Limburg als locatie voor de eerste Vlaamse antenne."

Voor wie zijn de regionale antennes dan bedoeld?

Peter: "Voor alle patiëntenverenigingen én zelfhulpgroepen zullen we ondersteuning voorzien in de antennes. Als een vereniging wil participeren in een eerstelijnsnetwerk of ziekenhuis, zal de vereniging lid moeten zijn van het VPP. Bovendien kunnen enkel verenigingen die hun zetel of een regionale afdeling in de provincie hebben, beroep doen op de regionale antenne. Verenigingen uit de andere provincies kunnen voor ondersteuning op het Trefpunt Zelfhulp blijven rekenen."

Wat is jullie toekomstvisie voor de antennes?

Ilse: "Het is onze droom om binnen dit en vijf jaar in elke Vlaamse provincie een regionale antenne op te richten. Wij kijken hiervoor niet alleen naar de federale, maar ook naar de Vlaamse overheid. We gaan er met heel veel plezier en enthousiasme tegenaan omdat wij overtuigd zijn dat we op deze manier onze verenigingen beter kunnen ondersteunen en begeleiden bij participatie. Ten slotte is het ook een historisch moment om twee redenen: de minister maakte een bewuste keuze voor patiëntenparticipatie door middelen vrij te maken in tijden van besparingen. Patiëntenparticipatie in ziekenhuizen en eerstelijns-netwerken was tot nu toe ook onontgonnen terrein en zal in de toekomst worden uitgebouwd."

Dank voor deze informatie. De Alzheimer Liga Vlaanderen kijkt hoopvol uit naar deze antennes.

© Naar 78^e nieuwsbrief (2015) Vlaams Patiëntenplatform. Het Vlaams Patiëntenplatform verdedigt de belangen van de patiënt bij het politiek beleid en de gezondheidsinstellingen. www.vlaamspatiëntenplatform.be

SLOTCONFERENTIE 'DEMENTIEVRIENDELIJKE GEMEENTEN'

Op donderdag 24 september 2015 ging in het Cultureel Centrum 't Schaliken te Herentals de Interregionale slotconferentie 'Dementievriendelijke gemeenten' door, waarin de 'parels' van initiatieven genomen door de koplopergemeenten, werden voorgesteld.

Deelnemende gemeenten aan de interregionale werkgroep zijn:

1. Voor Nederland (Provincie Noord-Brabant)
Bladel // Oisterwijk // Steenbergen // Waalwijk
2. Voor België (Provincie Antwerpen)
Geel // Herentals // Mol // Turnhout

Leden van de interregionale werkgroep :

- Huize Perrekes
- Expertisecentrum Dementie Vlaanderen
- Tandem vzw – expertisecentrum dementie (Turnhout)
- Programmaraad Zorgvereniging Psychogeriatric
- Z schakel naar sociaal resultaat

Familiegroep Dementie regio Turnhout, Alzheimer Liga Vlaanderen, is mee drijvende kracht achter het Herentalse deelproject.

De aanwezigen werden stijlvol verwelkomd in 't Schaliken. Na de inleiding door Ria Caers en Professor Wies Arts werd er een sterk panelgesprek gehouden, waaraan Prof. Chantal Van Audenhove, Prof. Christine Van Broeckhoven, een mantelzorgster, deskundige Louis Pacquet, tevens een aantal Nederlandse gasten

deelnamen.

Bestendig afgevaardigde Peter Bellens van de Provincie Antwerpen, en Bestendig afgevaardigde Henri Swinkels van de Provincie Noord Brabant, gaven toelichting bij het specifieke dementiebeleid dat gevoerd wordt.

In workshops werden de acht 'parels' van de koplopergemeenten voorgesteld met als doelstelling een maximale informatieoverdracht van 'best-practices'. Deze studiedag bewees dat de problematiek rond dementie op verschillende plaatsen van beide provincies ter harte wordt genomen.

De aanwezigen kregen bij het afscheid een prachtige publicatie aangeboden, waarin de absolute meerwaarde van de projecten dementievriendelijke gemeenten beschreven staat. De eindredactie was in handen van Olivier Constant, communicatieverantwoordelijke Expertisecentrum Dementie Vlaanderen. Eens te meer een hartverwarmende manifestatie waarmee velen hun voordeel konden doen!

Verslag: François De Vleeschouwer

DE ALZHEIMER CODE

In september 2014 lanceerde Paul Buekenhout van zvw Hellebosch het idee om samen met Alzheimer Liga Vlaanderen en het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen een grootscheeps cultureel programma te ontwerpen met de focus op de Alzheimerproblematiek. Het aantrekkelijke voorstel werd door beide organisaties in dank aangenomen en werd een jaar lang in goede onderlinge verstandhouding uitgewerkt.

Onder de enthousiaste professionele leiding van Paul werd een sterk en gevarieerd programma uitgewerkt in een strikt uitgeschreven draaiboek.

Binnen de periode van 18-9-2015 en 30-10-2015 kwamen tal van hoogstaande initiatieven aan bod in gerenommeerde culturele en educatieve centra: DeSingel en M HKA te Antwerpen, Muntpunt te Brussel, Museum Dr. Guislain te Gent, Artforum en M - Museum Leuven. Hun inbreng op artistiek vlak en inzake de communicatie betreffende dit grootschalig project zijn prachtige voorbeelden van maatschappelijke betrokkenheid bij een wereldwijde problematiek waarmee miljoenen medemensen worden geconfronteerd.

De Alzheimer Code ging feestelijk van start in deSingel te Antwerpen, op 18 september 2015. In woord, beeld en klank brachten geëngageerde auteurs, kunstenaars en wetenschappers op warme en inlevende wijze ervaringen en gevoelens naar voren die op indringende wijze de wereld van personen met dementie en hun mantelzorgers weerspiegelden. Waar woorden tekortschoten, kwamen muziek en beeld ter hulp. Fragmenten uit de beklijvende documentaire Feel My Love (2014, opgenomen in Huize Perrekes) ontroerden in hun authenticiteit en diepgang. De hommage aan de mantelzorgers, uitgesproken door de beide directeurs van Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en Alzheimer Liga Vlaanderen werd gericht aan de honderdduizenden Vlamingen die jarenlang, elke dag opnieuw op weg gaan met hun familielid, geconfronteerd met dementie.

Als eerste in België organiseert M HKA in het museum rondleidingen voor mensen met beginnende dementie en hun mantelzorgers. (Meet me @ M HKA). De insteek is niet wat een persoon met dementie niet meer kan maar wat nog wel mogelijk is. Alternerend wordt een 'kunstwerk van de maand' in de kijker geplaatst. Muntpunt Brussel is een bibliotheek, informatiehuis, ontmoetingsplek en venster op de wereld. Een bibliotheek is de plek bij uitstek waar het geheugen wordt

DEALZ
HEIME
RCODE

gekoesterd. Van 21 september 2015 tot 17 oktober 2015 kon daar het werk van Alexandra Cool (2010-2011), 'The time being' bewonderd worden. Twaalf mensen met Alzheimer stonden model voor twaalf levensgrote borstbeelden. Het sprakeloze tegenover het sprakeloze. Muntpunt organiseert over het onderwerp ook een film, reflectie en werkt samen met vele bibliotheken in Vlaanderen mee aan 'Dementie in de bib'.

Het M-museum te Leuven organiseerde van 15 september 2015 tot 6 december 2015 een tentoonstelling rond: "(on)voltooid verleden tijd". Daarnaast bieden zij van 14 september 2015 tot 30 juni 2016 een achttal digital stories van personen met dementie en hun familie, een herinneringskamer, rondleidingen op maat van bewoners van zorgcentra en initiatieven ten behoeve van lager, middelbaar en hoger onderwijs.

Van 20 september 2015 tot 8 november 2015 werkte

Museum Dr. Guislain te Gent met beeldend kunstenaar Mirjam Devriendt samen. In de tentoonstelling 'Uit het niets' gaat haar focus naar mensen met Alzheimer in hun beleving van muziek en naar wat zij ervaren als ze zelf kunnen creëren. Tederheid, intimiteit en communicatie staan centraal.

Canvas sloot zich eveneens graag aan bij het project Alzheimer Code, mede omdat het een maatschappelijk relevant onderwerp vanuit verschillende invalshoeken benadert. Met de uitzending van 'Zondvloed' (20-9-2015), 'Feel My Love' (20-9-2015) en 'Amour (25-9-2015) leverde Canvas een substantiële bijdrage.

Artforum Leuven betreft kinderen en jongeren bij de Alzheimer Code via doe-verhalen (kunst ontdekken of zelf maken) en workshops: 'Hester Bolle: Echo, denken met je oren, films, 'denkbeeldig', hoe opa een boom werd, de mot in mijn kop, vlinders in mijn buik ...'

Al de vermelde initiatieven bewijzen overvloedig dat een inclusieve benadering en een multifocale samenwerking tot formidabele resultaten kan leiden. Dat

de kunstwereld hieraan een bijzondere bijdrage kan leveren is onweerlegbaar. Paul Buekenhout, bestuurder vzw Hellebosch schrijft hierover: "Kunst kan de wereld niet redden. Maar kunstenaars bieden wel een kijk op de wereld die kan tellen, soms ook een inzicht. Meestal geven ze vorm en inhoud aan menselijkheid. Luister naar wat ze zeggen."

De drie initiatiefnemers van de Alzheimer Code zijn dank verschuldigd aan de milde sponsors, zonder wiens hulp het niet had gekund: CM, Socialistische Mutualiteiten, Liberale Mutualiteiten, Onafhankelijk Ziekenfondsen, Neutrale Ziekenfondsen, Gasthuiszusters Antwerpen, Vlaams Minister Jo Vandeurzen, Vlaams Minister Sven Gatz, en Knack als mediasponsor.

Alzheimer Liga Vlaanderen spreekt woorden van waardering en dank uit aan Paul Buekenhout, drijvende kracht achter dit uniek project.

Verslag: François De Vleeschouwer

NIEUWE VLAAMSE WEBSITE WWW.DEMENTIE.VLAANDEREN

De nieuwe website www.dementie.vlaanderen, die het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen heeft gelanceerd, geeft informatie over Alzheimer Liga Vlaanderen, Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en Stichting Alzheimer Onderzoek. Op deze manier tonen de drie koepelorganisaties zich gezamenlijk naar derden toe. Alle nuttige informatie over dementie is op te vragen. De website geeft blijk dat de drie koepelorganisaties complementair aan elkaar werken.

WIE IK BEN EN HOE IK HEET - JONAS WINTERLAND

In aanloop naar de Werelddag Dementie die dit jaar in Vlaanderen op 19 september werd gevierd, sloegen Alzheimer Liga Vlaanderen en singer-songwriter Jonas Winterland de handen in elkaar om een videoclip te maken bij 'Wie ik ben en hoe ik heet'. De zanger schreef dit lied toen hij bijzonder aangedaan was door een documentaire over dementie.

"Vergeten en vergeten worden is een thema dat mij sowieso bezighoudt en dus ook regelmatig in mijn songs opduikt", aldus Winterland. "Uiteindelijk proberen we allemaal op onze eigen kleine manier om sporen na te laten. We willen iets betekenen. Terwijl het eigenlijk doodnormaal is dat je na verloop van tijd door velen vergeten wordt. Onze ouders en onze grootouders herinneren we ons natuurlijk nog, maar daar houdt het meestal op.

Dat is ook de normale gang van zaken. Maar dat je tijdens je leven zelf al begint te vergeten, of vergeten wordt door wie je dierbaar is, die gedachte jaagt mij angst aan."

Jonas Winterland: "Alzheimer Liga Vlaanderen heeft de visie dat je steeds de mens centraal moet blijven stellen, niet zijn ziekte of aandoening, en daar kan ik mij perfect in vinden. Daarom wilden we zeker geen donkere, zwaarmoedige videoclip maken. Ook met dementie is het leven immers nog waardevol en mooi. In mijn ogen is de clip een ode aan het leven en aan de eeuwige jeugd geworden."

'Wie ik ben en hoe ik heet' is de nieuwste single uit het album 'Zwaartekracht en andere verzinsels'.

MIJN MAMA VERHUIST NAAR EEN EILAND - EDGARD EECKMAN

Over mijn mama en over een lied

Edgard Eeckman: "Het moet rond 20 uur geweest zijn - het was Terzake op tv - toen ik terugreed na (weer) een bezoek aan mijn mama van 88 jaar. De tv had opgestaan, zij zat in de zwarte, licht versleten lederen zetel, zoals altijd. Ik zat ernaast en we dronken een portootje. We waren samen. Of toch niet?"

Want ze was soms weg, voelde ik. Naar oorden die ik niet kende. Dan reisde ik met haar mee. En dan gleed ze opeens terug naar de kamer in de serviceflat. Alsof ze even op een eiland is, dacht ik in de auto waarmee ik een stuk van de nacht afsneed. Terug thuis beschreef ik het op mijn facebookpagina met een metafoor: mijn mama verhuist naar een eiland. En zo is het begonnen. Hier is het tekstje dat ik toen publiceerde.

Mijn mama verhuist naar een eiland

Vandaag zijn we voor haar 88ste verjaardag nog eens naar een sjeek restaurant geweest op het vasteland. Maar in gedachten was ze nog op haar eiland, dat zag je. Ze woont er nu al een tijdje en al moest ze eraan wennen, ze voelt er zich steeds meer thuis. Ik lees in haar ogen dat ze nog wel eens naar een ander en verder eiland zal reizen, maar ze zegt er ons weinig over.

Het is een heel eenvoudig eiland waar mensen op een kleine oppervlakte vooral bezig zijn met gewone, dagelijkse dingen. Niemand heeft er zorgen over de toekomst en ook het verleden oogt anders dan op het vasteland.

Mijn mama gaat graag mee naar het restaurant omdat ze het nog kent van vroeger, al weet ze niet meer precies wat vroeger is. Ze is juist daarom tevreden als ze via de smalle loopbrug terug in dat grote huis op het eiland is, waar er nog mensen zijn die naar tv kijken zonder veel te zien en in een huis wonen zonder te weten waar dat huis juist is.

Mijn mama weet niet dat ze op een eiland woont en we zeggen het haar ook niet omdat we haar niet ongerust willen maken over de diepte van de zee.

Ik denk immers niet dat mijn mama op een eiland wil wonen, maar op een dag is ze verhuist en daar hebben we haar dan maar bij geholpen. Dat doe je voor je mama, al woont ze daardoor nu een eind verder weg.

Op deze tekst kwamen veel en erg emotionele reacties en ik kwam toen op het idee om er een liedtekst uit te destilleren. En Marc Borms, mijn collega en maat in het Universitair Ziekenhuis Brussel in Jette waar ik werk, zei meteen ja als ik hem vroeg om er muziek op te schrijven. En hij kende dan weer drie maten die mee de studio in wilden trekken. En zo kwam er dus ook het lied 'Eiland'.

Als je dit leest, is mijn mama nog steeds aan het pakken. We helpen haar daarbij. Het doet ons pijn dat ze verhuist, maar er is niets aan te doen. Daarom praten we er nauwelijks over, we pakken en genieten van de momenten en haar gezicht dat opklaart telkens we langskomen. Mijn mama wordt stilaan de bewoner van een eiland, een eilandster. Maar ook daar zal ze altijd ons mama en onze ster blijven.

En het lied, daarvan krijg je een voorsmaakje op <http://www.eilandster.be>. Je kan het ook voor 0,99 euro downloaden op iTunes. De opbrengst schenken we aan de Alzheimer Liga Vlaanderen."

Tekst : Edgard Eeckman

REALISATIES TRANSITIEPLAN DEMENTIE

De eerste 37 medewerkers binnen de diensten gezinszorg kregen hun attest 'dementiekundige zorg binnen de diensten gezinszorg' en kunnen aan de slag met de verworven kennis en vaardigheden. Verder werden 86 medewerkers van de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen geregistreerd met een attest 'dementiekundige zorg binnen de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen'. De eerste stappen zijn gezet en aan de hand van een train-the-trainer-aanpak zullen nog meer dementiekundige medewerkers binnenkort rechtstreeks in het werkveld instromen.

Bron: Naar Nieuwsbrief ECD Vlaanderen d.d. 28/08/2015

PERSONEN MET DEMENTIE: ZINTUIGELIJKE VERWERKINGSMOGELIJKHEDEN & ZINTUIGELIJKE PRIKKELNOODZAAK EEN PASSEND ZINTUIGELIJK DIEET AAN EEN SPAAKLOPEND VERDEELCENTRUM

De menselijke hersenen kunnen gezien worden als een continu draaiend 'postverdeelcentrum' voor de verwerking van zintuigelijke indrukken. Zintuigelijke indrukken waaraan we als mensen steeds en vaak onbewust worden blootgesteld. In dit 'postverdeelcentrum' is het de bedoeling dat de verschillende zintuigelijke indrukken of de 'brieven' van verschillende afzenders samen gebracht en geordend worden, om deze finaal weer uit te kunnen delen aan de vooropgestelde verschillende geadresseerden. Dit correct toekomen van de brieven dient dan vertaald te worden als het stellen van een gepaste reactie op de blootstelling aan de zintuigelijke prikkels. Door dementie kan binnen dit 'postverdeelcentrum' op verschillende manieren iets verkeerd lopen. Hierdoor zullen de brieven als zintuigelijke indrukken te laat, niet of totaal verkeerd aankomen en zal hierop geen, een te late of een onaangepaste reactie optreden.

Aangezien de eerste opdracht van onze zintuigen het garanderen van overleven is, vormt dit spaaklopende 'postverdeelcentrum' een groot probleem. Prikkels aangeboden via de huid (tactiel), het evenwichtsorgaan (vestibulair) en de spieren en gewrichten (proprioceptief) garanderen het letterlijk fysieke aanvoelen of het besef van het eigen lichaam in al zijn aspecten, vormen en verhoudingen. Dit laatste wordt in dit verdere schrijven benoemd als het 'lichaamsgevoel'. Door de problemen die zich stellen bij de persoon met dementie bij het verwerken van deze zintuigelijke prikkels, zal meer en meer het besef van dit eigen ik vervallen.

Het lichaamsgevoel, dat opgeslagen werd in ons geheugen, is gevormd in onze ontwikkeling tijdens de eerste levensmaanden en -jaren. Deze vormgeving is

gerealiseerd door de continue verwerking door de jonge hersenen van allerlei tactiele, vestibulaire en proprioceptieve zintuigelijke prikkels.

De steeds verdere ontwikkeling van dit lichaamsgevoel maakt dat we als kind motorisch kunnen evolueren van alleen maar liggen, naar zelfstandig zitten, staan en stappen, steeds minder en minder met vallen en opstaan en ook steeds minder en minder afhankelijk van anderen om dit te kunnen uitvoeren.

Door dementie zal het geheugen en dus ook het lichaamsgevoel dat er in opgeslagen werd, worden 'aangevreten'. Hierdoor zal het letterlijke fysieke besef/aanvoelen van het eigen lichaam meer en meer opgaan in een steeds dikker wordende 'mist'. Daarom gaat de persoon met dementie, soms bijna panisch, opnieuw op zoek naar dezelfde tactiele, vestibulaire en proprioceptieve zintuigelijke prikkels die ooit vorm gegeven hebben aan dit lichaamsgevoel. Dit in de hoop dat die gecreëerde/opgezochte zintuigelijke prikkels in het hier en nu de ontstane hiaten in het lichaamsgevoel opnieuw kunnen aanvullen, waardoor de 'mist' wat kan gaan optrekken en er een iets beter zicht kan ontstaan op het lichaamsgevoel in verval. Het minder en minder vorm kunnen geven aan dit lichaamsgevoel maakt dat de persoon met dementie minder en minder zal kunnen bewegen en omgekeerd aan de ontwikkeling zal evolueren van stappen, met meer en meer vallen, naar staan en enkel nog zitten, om finaal enkel nog te kunnen liggen, waarbij we bij dit alles meer en meer afhankelijk worden van anderen om dit te kunnen uitvoeren. Het opzoeken van deze zintuigelijke prikkels zal enerzijds steeds opnieuw en opnieuw moeten gebeuren, omdat er zeer beperkte tot geen opslagmogelijkheden

meer zijn in het door dementie 'aangetaste' geheugen. Anderzijds zal dit opzoeken van deze indrukken grotesker en grotesker gebeuren, omdat het geheugen meer en meer zal 'aangevreten' worden door de evoluerende dementie en de hiaten in het lichaamsgevoel groter en groter zullen worden. De 'mist' over het lichaamsgevoel evolueert van wat 'ochtenddauw' naar een dikke erwtensoep. Dit is mede een verklaring voor het dwangmatige karakter dat dit 'zoeken naar' soms durft aannemen bij personen met dementie al dan niet in groteskere vormen.

Het continu dwangmatig op zoek gaan naar deze o zo noodzakelijke indrukken, om zich als persoon met dementie zoveel als mogelijk bewust te zijn van het eigen lichaam en dus voor zichzelf het bestaan van het eigen ik te kunnen blijven garanderen, kan gezien worden als een absolute nog mogelijks te stellen laatste wanhoopspoging. Dit enige 'reddingsmiddel' voor de persoon met dementie, wordt nogal eens foutief benoemd als 'storend gedrag' en wordt vaak medicamenteus of met

fysieke fixatie beantwoord. Correct zou zijn als dit typerende gedrag benoemd zou worden als correct en begrijpbaar gedrag of 'het eigen ik bestendigend gedrag'. De persoon met dementie geeft eigenlijk non-verbaal zeer duidelijk aan waar deze nood aan heeft.

Het is aan de mantelzorger en het omringend zorgverlenend team om deze non-verbale communicatie te vertalen en om te zetten in het correct non-verbaal antwoord, zijnde het aanbieden van allerlei op maat aangeboden zintuigelijke prikkels of indrukken die soms zeer expliciet op de voorgrond dienen te treden mede door het spaaklopende 'postverdeelcentrum', zodat het dwangmatige gedrag gepast kan benaderd worden. Deze aanpak kan geïntegreerd worden binnen de manier van zorgverlening voor de persoon met dementie gerealiseerd op een holistische manier (het gehele individu wordt betrokken) gedurende 24u, waarbij er verschillende toepassingsmogelijkheden zijn in het lig- en zitcomfort, het comfort bij het verplaatsen en het comfort bij het wassen, kleden en verschonen en naar het specifiek inrichten van woon- en zorgcentra.

Jo De Clercq – zaakvoerder BVBA ComfortCare & Freelance ComfortZorg Consulent

Uit het dagboek van Ludwin

Kwaad zijn op elkaar. Het duurde niet lang of Leen was het vergeten. Ik word toch toegelaten bij haar en moest deze maal niet op de mat slapen. Je kan dan zeggen: je laat je doen, maar vergeet niet dat Leen dementie heeft en niet goed beseft wat ze doet. Ik hoop lang genoeg iets te betekenen voor haar, maar als ze mij soms een lieve man noemt, ben ik al tevreden.

Leen mag het de laatste twee dagen nog zo hebben uitgehangen van gekheid (aanhoudend willen vertrekken naar het ziekenhuis), dan nog bemin ik haar. Al krijg ik geen enkele herkenning en zijn de inspanningen zo slopend, dan nog geef ik het niet op, in tegendeel. Ik krijg er zoveel kracht mee, waardoor het onmogelijke weer kinderspel wordt.

Van iemand houden maakt mij zo springlevend dat ik naar niemand zal luisteren, wanneer deze beweren: "Denk aan jezelf!" Al brand ik volledig op, dan nog blijft er kracht over die mij moed geeft en mij niet doet wanhopen. De kracht van de liefde is zo stuwend, dat is de liefde tussen man en vrouw. Blijven geven zonder te willen krijgen, zonder één herkenning. Ik zal niet stoppen met minnen, nog meer beminnen. Een wandeling in het stadspark is voor mij een reisje. Ik doe daar een praatje en zij geniet mee en lacht.

Groetjes,
Ludwin en Leen

BIBLIOTHEKEN MET EEN HART VOOR BETROKKENEN MET DEMENTIE

Naar aanleiding van de Werelddag Dementie in september 2013 werden alle bibliotheken van de provincie Antwerpen uitgenodigd om hun steentje bij te dragen aan de campagne 'Vergeet dementie, onthou mens'. Het opzet was om in zoveel mogelijk gemeenten en steden inspirerende en uitnodigende infostands op te zetten. Meer dan 30 bibliotheken namen deel en gaven elk op hun manier invulling aan de infostand. Ook in Brussel werd een gelijkaardig initiatief met succes op poten gezet. Door de massale positieve feedback van de bibliotheken werd het project in 2014 herhaald. Het resultaat: nog meer enthousiasme en ook in andere provincies zoals West-Vlaanderen sprongen men op de kar.

Ook dit jaar kreeg het bibliotheekproject veel waardering. Alleen al in de provincie Antwerpen konden mensen in meer dan 45 bibliotheken terecht om alles te weten te komen over dementie. En het initiatief blijft uitbreiden. Zo werden dit jaar uit alle Vlaamse provincies geïnteresseerde bibliotheken genoteerd. In de weken rond de Werelddag Dementie besteedden de participerende bibs extra aandacht aan dementie. Een vijftigtal bibliotheken in de provincie Antwerpen namen het initiatief om de 0800-lijn-boomerangkaartjes van de Alzheimer Liga Vlaanderen en de lijst van haar

Familiegroepen (Jongdementie) aan het publiek aan te bieden. Daarnaast deden onze vrijwilligers een extra inspanning door contactmomenten te organiseren in de bibs van Aartselaar, Balen, Borsbeek, Deurne, Ekeren, Grobbendonk, Heist-op-den-Bergh, Hoboken, Meerhout, Merksem, Rumst, Wilrijk en Wommelgem. We delen ook graag mee dat de 'Inspiratiegids Dementie' van de provincie Antwerpen opnieuw werd geactualiseerd. (www.provincieantwerpen.be/aanbod/dwep/dwg/ouderenzorg.html) Deze gids nodigt lezers uit om kennis te maken met een 50-tal boeken, dvd's, cd's, ... die dementie elk op hun manier belichten.

Het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de regionale expertisecentra dementie plannen in 2016 nog een ruimer aanbod naar de bibliotheken. Toegankelijke info rond dementie blijft immers voor alle leeftijden broodnodig. Geïnteresseerde bibliotheken kunnen voor meer informatie rond het jaarlijkse bibliotheekproject contact opnemen via communicatie@dementie.be.

Naar Nieuwsbrief Expertisecentrum Dementie Vlaanderen 08/10/2015: "Werelddag Dementie 2015 – bibliotheken zetten dementie opnieuw in de kijker"

PRESTIGIEUZE PRIJS MALOU MALOU VOOR ONZE METER PROFESSOR DR. CHANTAL VAN AUDENHOVE

Professor Dr. Chantal Van Audenhove, directeur van het onderzoekscentrum LUCAS – KU Leuven en meter van de Alzheimer Liga Vlaanderen is de laureaat 2015 van het Fonds Malou Malou dat beheerd wordt door de Koning Boudewijnstichting. De prijs is goed voor 100.000 euro.

Prof. Dr. Van Audenhove, een autoriteit in het domein van vroegtijdige zorgplanning voor mensen met dementie, ontving in oktober 2015 de prijs Malou Malou als erkenning voor het onderzoeksproject 'weDECide': We Discuss End-Life-Choices. Zij werkte met haar team een communicatietraining uit voor zorgverstrekkers in woonzorgcentra, en meer specifiek voor zij die werken in afdelingen voor mensen met dementie. Het doel is om de kwaliteit van de gesprekken over vroegtijdige zorgplanning te verbeteren. Dit moet ervoor zorgen dat beslissingen over het levenseinde in écht overleg met de personen met dementie en hun familie worden genomen, en dat de zorg nog meer wordt afgestemd op de persoon en zijn of haar wensen.

Van Audenhove: "Zorgprofessionals worden nog vaak belemmerd in het bespreken van de vroegtijdige zorgplanning uit schrik voor de reacties van de bewoners of de fami-

lieden. Door de training bieden we handvatten om dit soort van gesprekken wel te voeren op een goede manier. Het gaat hierbij niet alleen om praten over, maar ook om interpersoonlijke sensitiviteit: signalen oppikken en er constructief op inspelen."

Het Fonds Malou Malou steunt onderzoek dat de levenskwaliteit verbetert van oudere mensen met een neurodegeneratieve ziekte. De voorkeur gaat naar vernieuwende projecten die een niet-farmacologische aanpak voorstellen voor de functionele, klinische of psychosociale problemen waarmee deze mensen kampen.

De Alzheimer Liga Vlaanderen feliciteert haar meter Professor Dr. Chantal Van Audenhove met deze prijs en wenst haar alle succes toe.

Naar Prijs Malou Malou voor Chantal Van Audenhove - www.kbs-frb.be

LANGER THUIS MET DEMENTIE. DE (ON)MOGELIJKHEDEN IN BEELD JAN STEIJAERT & STEFANIE MEEUWS

In Vlaanderen hebben ongeveer 116.000 mensen dementie. Daarvan woont naar schatting 70% thuis. Daar zo lang mogelijk blijven, is de wens van velen. Het Vlaamse beleid zet daar ook op in. Maar zelfstandig thuiswonen is voor personen met dementie niet altijd vanzelfsprekend. In dit boek staan de verschillende manieren centraal waarop we hen kunnen ondersteunen, zoals psycho-educatie, een goed samenspel van ambulante hulpverlening of technologie en woningaanpassingen. 'Langer thuis met dementie. De (on)mogelijkheden in beeld' is voor professionals en beleids mensen uit ambulante en residentiële zorg of (lokale) overheden geschreven.

Ook personen met (beginnende) dementie en hun mantelzorgers kunnen er inspiratie uit halen. De auteurs zien het boek ook als verdere aanzet in het debat naar haalbaarheid van zorg en begeleiding thuis voor mensen met dementie en hun familie.

Het boek kan besteld worden op http://infocentrum.dementie.be/mod_catalog/42/

DEMENTIEKOMPAS EN VERWIJSGIDS DEMENTIE LIMBURG

Heeft u al gehoord van het **Dementiekompas en de Verwijsgids dementie Limburg**? Misschien via nieuwsbrieven, via de website www.ecdcontact.be, vormingen, de dementieLinken, ...

Het **dementiekompas** is als het ware een waaier, die op de voorzijde via vraag en antwoord zicht biedt op het ruime aanbod van diensten en voorzieningen in de zorg voor personen met dementie in Limburg. Op de keerzijde worden zeer praktische en eenvoudige tips voor communicatie en omgang met personen met dementie weergegeven.

Sinds november 2014 werden reeds enkele duizenden exemplaren verspreid aan zorg- en hulpverleners, vrijwilligers en mantelzorgers in de zorg voor personen met dementie.

Afgelopen juni lanceerde het Expertisecentrum Dementie Contact ook de **verwijsgids dementie Lim-**

burg, waarin u extra informatie en alle contactgegevens van het Limburgse aanbod, gekoppeld aan de rubrieken van het dementiekompas, kan terugvinden.

De vraagprijs van het dementiekompas bedraagt € 3 voor professionelen. Mantelzorgers en vrijwilligers betalen € 1,00 voor een exemplaar. Het dementiekompas is verkrijgbaar bij ECD Contact (ecd.contact@ocmwhasselt.be, 011 30 88 51) (af te halen zonder meerkost, per post op te sturen met bijkomende verzendingskost). De verwijsgids dementie Limburg is enkel digitaal beschikbaar. De gids is gratis te downloaden via www.ecdcontact.be.

Bron: <http://www.dementie.be/ArtikelForm.aspx>

DEMENTIEWIJZERS BRUSSELSE ZORGAANBOD

Als iemand te maken krijgt met dementie roept dit veel vragen op bij de betrokkene en zijn omgeving. Dementie heb je immers niet alleen. Het is belangrijk om correcte informatie en de juiste ondersteuning te krijgen van bij het begin van het dementieproces. "Waar kan ik terecht als ik een vermoeden heb dat er iets mis is?", "Wie helpt in de dagelijkse verzorging?", "Wie coördineert de thuiszorg?" of "Wat als het thuis echt niet meer lukt?" zijn slechts enkele waardevolle vragen waarop je in de dementiewijzer een antwoord vindt.

Het Expertisecentrum Dementie brOes heeft een inventaris opgemaakt van de belangrijkste actoren in de zorg voor personen met dementie om je wegwijs te maken in het (Nederlandstalige) Brusselse zorgaanbod. Per gemeente is de adequate hulpverlening aan personen met dementie op een overzichtelijke manier weergegeven. De dementiewijzers kan je downloaden via www.cgg-brussel.be/broes.

Bron: http://www.cgg-brussel.be/extra-aanbod/broes_572.aspx

PARTNERRELATIE, INTIMITEIT EN SEKSUALITEIT IN DE TWEDE LEVENSHELFT (REEKS SENIOREN IN DE MAATSCHAPPIJ, NR. 2) – L. VAN ASSCHE

Vele oudere mensen genieten van een gelukkige tweede levenshelft. Maar helaas is dit niet voor iedereen weggelegd: overlijden van een geliefde, onzekerheid en angst, familieconflict, depressie en soms ook dementie. In zijn boek 'Troost. Over ouderdom, zorg en psychologie' belicht Luc Van de Ven het wel en wee van de ouderdom. Lies Van Assche bespreekt in haar boek de 'Partnerrelatie, intimiteit en seksualiteit in de tweede levenshelft'. Deze publicaties zijn de eerste in de nieuwe serie 'Senioren in de maatschappij' van Garant.

Luc Van de Ven, klinisch ouderpsycholoog, is verbonden aan de Dienst Ouderpsychiatrie van het Universitair Psychiatrisch Centrum van de KU Leuven. Hij begeleidt ouderen met psychische problemen en hun families. Daarnaast geeft hij opleidingen aan professionele hulpverleners. Hij is ook coördinator van de serie 'Senioren in de maatschappij'. **Lies Van Assche** is gerontopsycholoog aan het UZ Leuven.

Over het boek:

Liefde op latere leeftijd ... onmiddellijk verschijnen er ingetogen taferelen voor het geestesoog. Een ouder koppel, arm in arm en stapvoets op weg naar de markt. Meneer enigszins hardhorig en mevrouw moeilijk te been. Tederheid kan niet ontbreken. Mevrouw herhaalt driemaal dat ze nog een brood wil halen en glimlacht wanneer haar man het eindelijk begrijpt. Meneer ondersteunt liefdevol zijn echtgenote bij het oversteken van de straat. Uiteraard denkt niemand aan een scene waarin passionele seks plaatsvindt tussen deze twee mensen, hijgend van genot in de slaapkamer, kledij overal. Die tijd is al lang voorbij. Mensen op latere leeftijd hebben immers geen behoefte meer aan lichamelijke intimiteit. Maar is dat wel zo?

Het staat vast dat een langdurige relatie voor velen het welbevinden bevordert. Bovendien ervaren partners verrassend genoeg de grootste tevredenheid in de latere jaren van hun relatie. Die worden omschreven als het toppunt van wederzijds engagement en intimiteit. Men koestert de band en zorgt voor elkaar. Maar ook op seksueel vlak hebben de meeste koppels in de tweede levenshelft hoegenaamd niet te klagen. Wat karakteriseert nu een langdurige relatie en hoe zet de seksuele ontwikkeling zich verder op latere leeftijd? Is het zo dat een dementie steeds het einde betekent van de verbondenheid? Wat na een scheiding of het overlijden

van de geliefde? Vijfenvijftig plussers op zoek naar een nieuwe relatie bevolken meer en meer datingsites en andere ontmoetingsplaatsen. En wanneer een hulpbehoevende oudere verhuist naar een zorginstelling, stopt de behoefte aan nabijheid en warmte evenmin. Soms leidt dit tot situaties waarin sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Dit boek behandelt een breed spectrum aan thema's met betrekking tot intimiteit en seksualiteit op latere leeftijd. Het beoogt niet een handleiding te zijn, maar veeleer een inspiratiebron voor ervaringsdeskundigen en een introductie voor beginnende hulpverleners.

ISBN: 9789044132366
Aantal Pagina's: 200
Prijs: € 24,90
Uitgever : Garant Uitgevers nv

Bron: <http://www.maklu.be/MakluEnGarant/BookDetails.aspx?id=9789044132366>

VOOR ALTIJD MIJN MAMA KATHLEEN AERTS OVER DE JONGDEMENTIE VAN HAAR MOEDER

Na de plotse dood van haar man raakt Maria het spoor bijster. Een normale periode van rouw, denkt iedereen aanvankelijk. Een hardnekkige depressie, luidt het verdict een paar jaar later. Tot de diagnose jongdementie valt.

Dementie wordt meestal met oudere mensen geassocieerd, maar de ziekte komt ook bij jonge mensen relatief vaak voor. Vaak duurt het lang vooraleer de juiste diagnose wordt gesteld, zodat gepaste zorg uitblijft.

In 'Voor altijd mijn mama' vertelt Kathleen Aerts heel open over de weg die ze samen met haar moeder heeft afgelegd. Van de twijfels én de mooie momenten samen na de diagnose tot de donkere tijden in het ziekenhuis. Een getuigenis die niemand onberoerd zal laten.

EAN 9789401428774
Aantal pagina's: 208
Prijs: € 17,99
Uitgever: Uitgeverij Lannoo

DE SCHAT VAN JE LEVEN ...

Op 18 november vond in het Huis van Alijn in Gent de boekvoorstelling plaats van 'De schat van je leven – herinneringen ophalen met mensen met dementie'.

Het boek neemt je mee in de belevingswereld van personen met dementie. Het biedt je concrete handvaten om hun levensverhaal in het dagelijks leven te verweven. Hoe lees je hen voor? Waarom is muziek zo belangrijk?

'De schat van je leven' is geschreven voor mantelzorgers, maar is ook zeer bruikbaar voor professionele zorgverleners en vrijwilligers. Het bestaat uit drie aparte boeken die samen een geheel vormen.

Het eerste bevat informatie over de aandoening en het belang van herinneringen. Het tweede behandelt negen thema's, van 'kindertijd' tot 'beroep en vrije tijd' en 'radio en televisie', en staat vol foto's, gespreksmateriaal en activiteiten om samen aan de slag te gaan. Het derde is een levensboek waarmee je samen het levensverhaal van de persoon met dementie kan optekenen. De bijhorende website www.deschatvanjeleven.be geeft je toegang tot honderden foto's, bewegend beeldmateriaal en filmpjes die je zin geven om onmiddellijk aan de slag te gaan.

'De schat van je leven' werd geschreven door Herlinde Dely (Kennispunt Mantelzorg - Howest), met de steun van het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen, de Alzheimer Liga Vlaanderen, het Huis van Alijn, Rode Kruis-Vlaanderen, de Vrije Universiteit Brussel, de Provincie West-Vlaanderen en de Koning Boudewijnstichting.

Te koop via www.deschatvanjeleven.be voor € 33,90 of bij Alzheimer Liga Vlaanderen via het bestelformulier (10% korting), www.alzheimerliga.be/bestelformulier/.

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN PROVINCIE ANTWERPEN

ANTWERPEN CENTRUM

Contactpersoon: Julien De Leeuw, T. 0479 73 23 70, antwerpen@alzheimerliga.be

Locatie: lokalen van Gezinsbond Gewest Antwerpen, Schermersstraat 32, 2000 Antwerpen

Tijdstip: 20u15 (onthaal vanaf 19u45) tot 22u.

15/12/2015: 'Dementie en bewegen'. Aan de hand van fragmenten uit het boek 'Laat je hersenen niet zitten' en de uitzendingen 'De Wereld draait door' van Prof. Dr. Erik Scherder leggen we eenvoudig uit wat er mis gaat in de hersenen bij dementie en hoe BEWEGEN een positief effect heeft.

Begeleiding: Team Antwerpen Centrum

16/02/2016: Begrijpen, maakt het misschien iets draaglijker? Hoe komt het dat mijn moeder mij niet meer herkent? En hoe toch nog contact leggen met de persoon met dementie?

Hierovergaan weingesprek met Marieke Verbiest, klinisch neuropsychologe.

12/04/2016: Draagkracht en draaglast in balans.

Hebben we als mantelzorger ook voldoende oog voor wat ons belast? Schenken we voldoende aandacht aan onze eigen draagdracht?

Begeleiding: Team Antwerpen Centrum

JONGDEMENTIE ANTWERPEN-CENTRUM

Contactpersoon: Julien De Leeuw, T. 0479 73 23 70, antwerpen@alzheimerliga.be

Locatie: lokalen van Gezinsbond Gewest Antwerpen, Schermersstraat 32, 2000 Antwerpen

Tijdstip: 20u15 (onthaal vanaf 19u45) tot 22u.

01/03/2016: Hoe hou ik het vol? Gesprekavond rond: 'Hoe hou ik het vol als mantelzorger?' Begeleiding Katja Van Goethem en Team Antwerpen Centrum

BERCHEM

Contactpersoon: Raymonda Poeck, T. 03 340 46 80, berchem@alzheimerliga.be

Locatie: Woonzorgcentrum De Veldekens, Grote Weide 2, 2600 Berchem

Tijdstip: afwisselend namiddag en avond

23/02/2016: De verschillende vormen van dementie. Namiddag: 14u. - 16u.

26/04/2016: Mantelzorgers: draaglast en draagkracht in balans. Avond: 19u30 - 21u30.

BONHEIDEN

Contactpersonen: Jenny Claes, T. 015 20 71 17, bonheiden@alzheimerliga.be

Micheline Janssens, T. 015 51 72 58

Micheline.janssens@denolm.be

Locatie: Woonzorgcentrum Den Olm, Schoolstraat 55, 2820 Bonheiden

Tijdstip: 14u tot 16u.

Het programma 2016 wordt kenbaar gemaakt in het volgende tijdschrift. Raadpleeg in tussentijd onze website!

BRECHT

Contactpersonen: Bart Neefs, T. 03 330 11 20, brecht@alzheimerliga.be

Locatie: Lokaal deinstencentrum Het Sluisken, Gasthuisstraat 11, 2960 Brecht

Tijdstip: afwisselend namiddag en avond

18/12/2015: Verschillende vormen van dementie – meer uitleg daarover door Frank Willeme & Bart Neefs

Tijdstip: 18u30 - 20u.

19/02/2016: Mogelijkheden van vrije tijd en vakantie voor en met personen met dementie

Tijdstip: 14u.- 15u30.

15/04/2016: Hoe positief omgaan met de gevoelens van personen met dementie. Wat als het moeilijk wordt? Hoe gaan we om met hun verdriet, onmacht, agressie, achterdocht? We praten er samen over met een tasje koffie.

Tijdstip: 18u30- 20u.

EKEREN

Contactpersoon: Marianne Van den Broeck, T. 0474 80 59 54, ekeren@alzheimerliga.be

Locatie: woonzorgcentrum Hof De Beuken, Geestenspoor 73, 2180 Ekeren

Tijdstip: 19u30 - 22u.

10/12/2015: Hoe kan u als mantelzorger best omgaan met personen met dementie?

11/02/2016: Voorleessessie – vanaf 13u30.

10/03/2016: Dementie als rouwproces

HEIST OP DEN BERG

Contactpersoon: Ilse Van Dessel, heistopdenberg@alzheimerliga.be

Locatie: Lokaal dienstencentrum De Pit / Inloophuis Dementie, Boonmarkt 27, 2220 Heist-op-den-Berg

Tijdstip: 14u – Inschrijving is niet nodig.

Deelname: kost € 2

22/12/2015: Filmthema + nabespreking

19/01/2016: onderwerp nog te bepalen

WIEKEVORST

Contactpersonen: Steffi Van Besouw en Rachel Van Zand, wiekevorst@alzheimerliga.be

Locatie: Lokaal dienstencentrum Het Pluspunt, WZC

Sint-Jozef. Sint-Jozefstraat 15, 2222 Wiekevorst

Tijdstip: 14u - 15u30. Inschrijving is niet nodig.

Deelname: kost € 2

Elke eerste dinsdag van de maand.

HERENTALS

Contactpersoon: Dany Vrydag, T. 0484 79 89 11, herentals@alzheimerliga.be

Locatie: afwisselend

10/12/2015: Jongdementie - 't Convent – Begijnhof 17- Herentals

19/01/2016: 'Het einde nadert! Wat nu? Wat kan de rol van familie nog zijn in het WZC?' – gelegenheid tot het uitwisselen van ervaringen en vragen stellen. Door Yolanda Bosmans, referentiepersoon dementie.

Tijdstip: van 14u. – 16u. I.s.m. en in het WZC Bremdael, Ernest Claesstraat 54, 2200 Herentals

04/02/2016: Film 'Still Alice' – om 14 u. Schouwburg van CC 't Schaliken, Grote Markt 35, Herentals

Professor Alice Howland, een taalkundige, wordt geconfronteerd met de afschuwelijke realiteit, Alzheimerdementie. Ze begint woorden te vergeten en takelt langzaam maar zeker af wat haar relatie met haar man en hun 3 kinderen op proef stelt. Organisatie van en met inleiding en nabespreking door het LDC 't Convent - Vooraf inschrijven: 014 28 20 00 of dienstencentrum@ocmwherentals.be.

30/03/2016: In de Lakenhal, Markt, Herentals - 20 u.

De theatermonoloog 'Va is koning', is geschreven door de zoon, van Jef Wuyts, ijskremboer, die lijdt aan dementie. U wordt meegezogen in de wereld van Jef, thuis, in het ziekenhuis en later in het rusthuis. Willy De Jaeghere brengt het ons op aangrijpende wijze, verrassend, intiem, zonder meligheid en vaak ook doorspekt met een vlaagje humor, maar vooral (h)eerlijk. I.s.m. huisvandeMens

Vooraf inschrijven: 014 85 92 90 of herentals@deMens.nu.

20/04/2016: van 18u tot 20u.

In het LDC 't Convent Begijnhof 17, Herentals

Zorgen voor de persoon met dementie met aandacht voor het praktische – het doen – en de hulpmiddelen. Er is gelegenheid tot het uitwisselen van ervaringen en vragen stellen.

Door mediotheek De Voorzorg

KLEIN BRABANT VAARTLAND

Contactpersoon: Kris De Koker, kleinbrabantvaartland@alzheimerliga.be

Locatie: De Vlasschaerd, cafetaria van het woonzorgcentrum OCMW Puurs in de palingstraat 44 te Puurs

Tijdstip: 19u30.

15/12/2015

MOL

Contactpersoon: Rob Philipsen, T. 014 33 15 50, mol@alzheimerliga.be

Locatie: Rust- en verzorgingstehuis Witte Meren, Collegestraat 69, 2400 Mol

Tijdstip: Vrijdagavond, van 19u tot 21u.

15/01/2016: Poëtische en muzische momenten

19/02/2016: thema wordt nog bepaald – hou de website in de gaten

18/03/2016: Gedragsveranderingen bij mensen met dementie

TURNHOUT

Contactpersoon: Marleen Mesuere-Jooris, T. 03 314 60 93, turnhout@alzheimerliga.be

Locatie: Woonzorgcentrum De Wending. Albert van Dyckstraat 18, 2300 Turnhout

Tijdstip: 19u30 (onthaal vanaf 19u), einde rond 21u30.

18/02/2016: Opname en verblijf in een WZC, door Marleen, mantelzorger

14/04/2016: Communicatie, begrijpen en begrepen worden

JONGDEMENTIE TURNHOUT – IN SAMENWERKING MET ONS ZORGNETWERK VZW

Contactpersoon: May Verheijen, T. 03 314 43 73, jongdementieturnhout@alzheimerliga.be

Locatie: 't Kaffee, Woonzorgcentrum De Wending 1, Albert Van Dyckstraat 18, Turnhout

Tijdstip: van 19u30 tot 21u30.

11/12/2015: Feestelijke afsluiter met zelfgemaakte hapjes en drankjes

Tijdstip: vanaf 17 u: hapjes maken. Vanaf 19 u: receptie voor personen met jongdementie en hun familie en mantelzorgers

26/01/2016

08/03/2016

ZWIJNDRECHT – IN SAMENWERKING MET ECD ORION

Contactpersoon: Koen Dockx, T. 03 253 29 29, zwijndrecht@alzheimerliga.be

Locatie: Woonzorgcentrum De Regenboog, Regenbooglaan 14, 2070 Zwijndrecht

Tijdstip: 19u – 21u.

9/12/2015: 'Praten over of praten met.' Over beleving en contact maken bij dementie.

18/02/2016: thema wordt nog bepaald – hou de website in de gaten

21/04/2016: thema wordt nog bepaald – hou de website in de gaten

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN PROVINCIE LIMBURG

BERINGEN

Contactpersoon: Myriam D'Hulst, T. 0484 67 49 14
beringen@alzheimerliga.be
Locatie: vzw Thuisverzorging de 'Eerste Lijn', Koolmijnlaan 86, 3580 Beringen

Het programma 2016 wordt kenbaar gemaakt in het volgende tijdschrift. Raadpleeg in tussentijd onze website!

BREE

Contactpersoon: Tamara Mackendas, T. 089 56 38 94
bree@alzheimerliga.be
Locatie: Woonzorgcentrum de Gerkenberg, Meeuwkerkezel 90a - 3960 Bree

Iedere 1ste maandag van de maand. Inloop om 19u15 en aanvang is om 19u30. Het einde is rond 21u voorzien. Deelname is gratis en inschrijving is niet noodzakelijk. Thema's: Wat is dementie, Hoe en wanneer de overgang thuis naar rusthuis?, Omgaan met dementie, Zorg dragen voor zichzelf, ...

MAASEIK

Contactpersoon: Miek Vandenberg, T. 089 56 38 94
maaseik@alzheimerliga.be
Locatie: Vergaderzaal Woonzorgcentrum De Maaspoorte - Sionstraat 21 - Maaseik

Iedere 3de maandag van de maand. Inloop om 19u15 en aanvang is om 19u30. Deelname is gratis en inschrijving is niet noodzakelijk. Thema's: Wat is dementie, Hoe en wanneer de overgang thuis naar rusthuis?, Omgaan met dementie, Zorg dragen voor zichzelf, ...

OVERPELT

Contactpersonen: Wendy Ceelen en Veerle Janssen, T. 011 80 56 56, overpelt@alzheimerliga.be
Locatie: Woonzorgcentrum Immaculata - Dorpsstraat 58 - 3900 Overpelt

Het programma 2016 wordt kenbaar gemaakt in het volgende tijdschrift. Raadpleeg in tussentijd onze website!

JONGDEMENTIE OVERPELT

Contactpersonen: Wendy Ceelen en Veerle Janssen, T. 011 80 56 56, overpelt@alzheimerliga.be
Locatie: Woonzorgcentrum Immaculata - Dorpsstraat 58 - 3900 Overpelt
Tijdstip: 20u - 22u.

19/01/2016
8/03/2016

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

AALTER

Contactpersonen: Jessica Van der Plaetsen en Isabel Claeys, T. 09 391 09 77, aalter@alzheimerliga.be
Locatie: Woonzorgcentrum Veilige Have, Lostraat 28, 9880 Aalter (in de cafetaria).

*17/12/2015: Gezellig samenzijn als afsluiting van het voorbije jaar met familieleden, mantelzorgers en vrijwilligers, een hapje en drankje wordt voorzien. Door dementiereferenten Jessica Van der Plaetsen en Isabel Claeys. Om 14u30.
23/02/2016: Financiële tegemoetkomingen, door Stefaan Vercammen om 19u30.
24/03/2016: Fragment uit een dagboek met vraag en antwoord over dementie door Isabelle en Jessica om 14u.*

DEINZE

Contactpersonen: François Van de Weyer, T. 09 330 77 14, Pierre Van Houcke, T. 09 372 83 50, deinze@alzheimerliga.be
Locatie: Zaal 'De Rekkellinge' D. Delcroixstraat 1A, 9800 Deinze
Tijdstip: telkens van 14u tot 16u.

10/12/2015: 'Samenzijn in eindejaarsfeer'

DENDERMONDE

Contact: Dr. Roland Pieters, T. 052 20 19 57 of 0475 72 32 24), dendermonde@alzheimerliga.be
Locatie: A.Z. Sint-Blasius (grote vergaderzaal), Kroonveldlaan 50, Dendermonde of in Zorgpunt 'De Brug', Woonzorgcentrum Sint Antonius, Rootjensweg 77, 9200 Grembergen. Geen inschrijvingen noodzakelijk.

10/12/2015: Alzheimerliga regio Dendermonde viert 20-jarig bestaan met academische zitting 19u30 in de Reynoutzaal van het Stadhuis. Gastspreker: Prof. Bart De Strooper KULeuven; Dementie, hoop voor de toekomst.

EKKLO

Contactpersoon: Frederik Kochuyt, T. 0486 44 07 09
eeklo@alzheimerliga.be
Locatie: Lokaal dienstencentrum Zonneheem, Schietspoelstraat 9, 9900 Eeklo
Tijdstip: telkens van 14u tot 16u.

14/01/2016: Film : Still Alice - Met Julian More en Alex Baldwin
10/03/2016: Poëzie: 'Late herfst zonder wissel van de seizoenen' - Magda Van Renterghem

GENT

Contactpersonen: Jan Barbe, T. 09 223 02 82, gent@alzheimerliga.be
Locatie: Polyvalente zaal van het Tempelhof, St. Margrietstraat 36, 9000 Gent
Tijdstip: 19u30.

*8/12/2015: Grenzen aan zorg. Zorgplanning. Moderator: Nele Van Schelvergem, referentiepersoon dementie
12/01/2016: Dementie in evolutie" Nele Van Schelvergem. Gevolgd door nieuwjaarsreceptie.
09/02/2016: 'Gevoelens en intimiteit' Nelle Frederix, ECD Paradox
08/03/2016: 'Communicatie en begrepen worden' Nele Van Schelvergem
12/04/2016: 'Ervaringen in het rusthuis.' Karien De Wispelaere*

JONGDEMENTIE GENT - SAMENWERKING ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN EN ECD PARADOX

Contactpersoon: Veerle De Bou, Veerle.debou@ecd-paradox.be, 09 233 14 38.
Locatie: Expertisecentrum Dementie Paradox, Molenaarsstraat 34, 9000 Gent (Parking Woonzorgcentrum Sint Jozef)

02/12/2015: Hoe hou je de zorg vol? Beetje bij beetje neem je meer zorg op. Geregeld voel je een grens en ga je erover want iemand rekent op jou. 'Wat als' schiet wel eens door je hoofd maar meestal ga je gewoon door. Tijdens deze bijeenkomst staat de zorg in al zijn aspecten centraal. We gaan samen op zoek naar hulpbronnen om de zorg draagbaar te maken/houden.

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN PROVINCIE VLAAMS-BRABANT

AARSCHOT

Contactpersoon: Jacqueline Alaerts, T. 016 48 90 41, aarschot@alzheimerliga.be
Locatie: Woonzorgcentrum Sint-Rochus, Albertlaan 2, 3200 Aarschot
Tijdstip: van 19u30 tot 21u30.

14/12/2015: Samenzijn met herinneringen, ervaringen en verwachtingen.

JONGDEMENTIE LEUVEN - SAMENWERKING ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN EN ECD MEMO

Contactpersonen: Annemie Janssens, memo@dementie.be, T. 016 50 29 06
Jacqueline Roekens-Alaerts, jacqueline.alaerts@skynet.be, T. 016 48 90 41
Locatie: Lokaal dienstencentrum Wijnveld, Wingerdstraat 14, 3000 Leuven

Het programma 2016 wordt kenbaar gemaakt in het volgende tijdschrift. Raadpleeg in tussentijd onze website!

SINT-NIKLAAS

Contactpersoon: Lut Heyndrickx, 0479 24 25 64, sintniklaas@alzheimerliga.be
Locatie: Lokaal Dienstencentrum (LDC) De Wilg, Lamstraat 23, 9100 Sint-Niklaas, afwisselend namiddag en avond.
Tijdstip: afwisselend namiddag en avond.

*03/12/2015: 'Hoe brengen we samen de feestdagen door?' - 19u - 21u.
21/01/2016: 'Er is weer een nieuw jaar: verwachtingen, hoop, vertrouwen, ...' - 19u - 21u.
17/03/2016: 'Medicatie bij dementie' In samenwerking met Dokter De Greef - 19u - 21u.*

WONDELGEM

Contactpersoon: Anneleen Steyaert T. 09 216 19 69
wondelgem@alzheimerliga.be
Locatie: Cafetaria Woonzorgcentrum De Liberteyt, Vroonstalledries 22, 9032 Wondelgem
Tijdstip: 19u - 21u.

Graag inschrijven telefonisch (09 216 10 00 of via mail wondelgem@alzheimerliga.be)

Het programma 2016 wordt kenbaar gemaakt in het volgende tijdschrift. Raadpleeg in tussentijd onze website!

BRUSSEL

Contactpersoon: Greet Pernet, brussel@alzheimerliga.be
Locatie: Huize Sint Monika - Blaesstraat 91 - 1000 Brussel
Elke 3^e donderdag van de maand vindt er een bijeenkomst plaats.
Tijdstip: van 14u tot 16u.

Het programma 2016 wordt kenbaar gemaakt in het volgende tijdschrift. Raadpleeg in tussentijd onze website!

DILBEEK

Contactpersonen: Jan Hertecant, na 18u: (T. 0485 78 06 92 of 02 568 06 44) of Nathalie Van Dorpe/Ann Vermoesen (T. 02 568 07 10), dilbeek@alzheimerliga.be
Locatie: Cafetaria Seniorencentrum Breugheldal, Itterbeeksebaan 210, Itterbeek, vanaf 19u30
Tijdstip: vanaf 19u30

REGIONALE WERKING

25/01/2016: thema wordt nog bepaald – hou de website in de gaten

21/03/2016: thema wordt nog bepaald – hou de website in de gaten

STEENOKKERZEEL-MELSBROEK-PERK

Contactpersoon: Viviane Redant, T. 02 751 98 26
steenokkerzeel@alzheimerliga.be

Locatie: Woonzorgcentrum Floordam / Lokaal dienstencentrum Omikron, Vanheylenstraat 71, 1820 Melsbroek

Het programma 2016 wordt kenbaar gemaakt in het volgende tijdschrift. Raadpleeg in tussentijd onze website!

PAJOTTENLAND

Contactpersoon: Jasmijn Driegelinck
pajottenland@alzheimerliga.be

Locatie: cafetaria van Woonzorgcentrum Mater Dei,

Molenhofstraat 31, 1670 Heikruis

Tijdstip: van 19u tot 21u30.

Er wordt telkens een thema besproken, waarbij de aanwezigen vragen kunnen stellen en ervaringen kunnen uitwisselen. Opvang en/of vervoersproblemen? Wij zoeken samen een gepaste oplossing. Bel 02 398 00 18 (Jasmijn Driegelinck en Veerle Derijcke).

Het programma 2016 wordt kenbaar gemaakt in het volgende tijdschrift. Raadpleeg in tussentijd onze website!

TIENEN

Contactpersoon: Veronique Reynaerts,
tienen@alzheimerliga.be

Locatie: Lokaal dienstencentrum Sint-Alexius, Veldbornstraat 26, 3300 Tienen

Tijdstip: 19u - 21u.

10/12/2015

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

BRUGGE

Contactpersonen: Bernard Gabriels, T.050 35 55 18
brugge@alzheimerliga.be

Marie-Jeanne Goossens, T. 050 36 40 56

Locatie: Woonzorgcentrum Westervier, Speelpleinlaan 44, Brugge

Tijdstip: 14u tot 16u.

13/01/2016: *Humor als medicijn met Hein Vanhuyse (animatieverantwoordelijke Woonzorgcentrum Ter Lembeek; provinciaal steunpunt van de Alzheimer Liga)*

09/03/2016: *Hilde Delameillieure (consulent bij Foton) Zorg voor jezelf, isolement, schuldgevoelens, ...*

KORTRIJK

Contactpersonen: Ivan Vandecandelaere (referentiepersoon dementie Woonzorgcentrum De Ruyschaert) T. 056 24 55 24, ivan.vandecandelaere@de-ruyschaert.be, Hilde Roelants (referentiepersoon dementie, Woonzorgcentrum Sint-Carolus) T. 056 24 52 71 hilde.roelands@st-carolus.be

Het programma 2016 wordt kenbaar gemaakt in het volgende tijdschrift. Raadpleeg in onze website!

JONGDEMENTIE KORTRIJK - SAMENWERKING ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN EN ECD SOPHIA

Contact: Charlotte Cool, T. 056 32 10 75
jongdementiekortrijk@alzheimerliga.be

Locatie: Regionaal expertisecentrum dementie Sophia, Budstraat 20, 8500 Kortrijk

Tijdstip: 14u tot 16u.

22/01/2016
5/04/2016

OOSTENDE

Contactpersonen: Hilde Rentmeesters, T. 059 55 55 90, Evelien Cheroutre, T. 0498 70 09 10; oostende@alzheimerliga.be

Locatie: Woonzorgcentrum De Boarebreker, Kaïrostraat 82, Oostende, 059 55 50 244

Tijdstip: van 19u30 tot 21u30

Inkom: leden Alzheimer Liga Vlaanderen gratis, niet leden € 2

17/12/2015: *Ervaringen uitwisselen tijdens een gezellig samenzijn, met een glaasje en een hapje*

ROESELARE

Contactpersonen: Marian Claeys, T. 051 24 96 54
roeselare@alzheimerliga.be

Locatie: Woonzorgcentrum 'Ter Berken', Zijstraat 59, Roeselare

Tijdstip: 13u45 – 15u45 (onthaal vanaf 13u30).

19/01/2016: *10 jaar familiegroep Roeselare!*

Feestelijke koffietafel met nieuwjaarswensen waarbij we de mantelzorger én zijn familielid met dementie samen een gezellige namiddag laten beleven. Genieten, nostalgisch, gezellig samenzijn ... Graag inschrijven tegen 12 januari.

Moeilijk ter plaatse te geraken? Bij deze gelegenheid zorgen wij daar wel eens voor: 051 24 96 54

15/03/2016: *Ons geheugen en hoe we het toch nog kunnen verrijken ondanks de dementie. Emilie Pauwels, referentiepersoon dementie*

STEUN ONS: DOE EEN GIFT!

Rob Philipsen, penningmeester

Alzheimer Liga Vlaanderen vzw is een vrijwilligersorganisatie die maar kan bestaan dankzij giften en legaten van sympathiserende personen en instanties. Alle stortingen van giften in eenzelfde jaar mogen samengeteld worden om het giftentotaal te bepalen. Alzheimer Liga Vlaanderen is door de wetgever gemachtigd om fiscaal aftrekbare giften te ontvangen. Dit wil zeggen dat u vanaf een storting van in totaal minstens 40 euro per jaar (storting lidgeld niet inbegrepen) een belastingvermindering krijgt van 45%! Wij maken uw attest op en sturen u dit binnen de drie maanden na het einde van het schenkingsjaar. Spijtig genoeg is er (nog) geen belastingvermindering mogelijk voor schenkers die wegens een laag inkomen geen belasting betalen. Zij kunnen hun gift best laten storten door iemand die wel kans maakt op belastingvermindering.

Vele weldoeners storten giften naar aanleiding van speciale gebeurtenissen zoals jubileum, verjaardag, overlijden, Werelddag Dementie of symposium. Anderen organiseren een benefietactie zoals een wandelmarathon of een wafelslag om ons te kunnen sponsoren. Alle redenen zijn geschikt om een goed doel als onze Liga te steunen!

U kan onze goede bedoelingen ook steunen door ons te vermelden in uw testament. Legaten zijn voor ons een welkome bron van inkomsten en u mag er gerust in zijn dat wij uw nalatenschap alle eer zullen aandoen.

Dankzij giften en legaten is Alzheimer Liga Vlaanderen gegarandeerd onafhankelijk van politieke, religieuze of economische belangen en kan zij pluralistisch en zelfstandig werken.

Laat ons samen dementie draagbaar maken: doe een gift of vermeld ons in uw testament!